

Sophie Broersen

s.broersen@medischcontact.nl

@medischcontact

Dermatoloog met covid-19 moest aandringen op test

Een Nederlandse dermatoloog raakte besmet met SARS-CoV-2 tijdens een bijeenkomst met internationale collega's. Hij verbaast zich over de manier waarop de GGD te werk ging én gaat.

Donderdag 20 en vrijdag 21 februari was ik in München voor een wetenschappelijke bespreking met acht Europese dermatologen en zes mensen uit het bedrijfsleven. Vrijdag vloog ik terug naar huis, net als de andere aanwezigen. In de nacht van vrijdag op zaterdag werd de Italiaanse collega uit het gezelschap

ziek: covid-19. Hij had daarvoor géén symptomen. Dat wist ik op dat moment allemaal niet, ik voelde me prima en ben vrijdagochtend met mijn gezin naar Oostenrijk gereden, voor wintersport. We zaten met zijn vijven in een klein appartementje. Maandag 24 februari voelde ik me 's avonds niet lekker: ik had het koud en ik voelde warm aan. Maar ik had twee uur

lang intensief geskied en daarna onder een ijskoude douche gestaan, dus ik dacht niet aan koorts. Mijn 14-jarige zoon had de avond daarna hetzelfde: niet lekker, vroeg naar bed, warm. We waren allebei de dag erna weer in orde.'

Incubatietijd

'Op donderdag 27 februari werd ik op de piste gebeld door de GGD, met het verhaal van die Italiaanse collega. Via het Robert Koch Instituut spoorde men alle aanwezigen bij de bespreking op. De GGD-arts schatte mijn risico op besmetting laag in, omdat ik geen symptomen had. Ik was het daarmee eens. Later dacht ik aan die mogelijke koorts die ik had gehad, maar omdat mijn zoon zo kort na mij hetzelfde had gehad, leek het zowel mij als de GGD-arts waarschijnlijker dat dat een andere oorzaak had gehad: covid-19 zou immers een langere incubatietijd hebben en luchtwegklachten moeten geven.

De volgende dag zocht ik contact met de collega's die bij de bespreking in München waren geweest. Toen bleek dat er al ten minste vijf van de aanwezigen positief waren getest, sommigen zonder enige symptomen. Eén van hen had precies hetzelfde gehad als ik: op die maandag griepachtige verschijnselen van zeer korte duur. Die nacht, van vrijdag 28 op zaterdag 29, reden we terug naar Nederland en ging ik twijfelen: zou het dan toch? Het moest eigenlijk wel zo zijn.

Zaterdag belde ik de GGD en deed ik mijn verhaal. Op dat moment waren al zeven aanwezigen positief getest, het leek mij logisch dat ik ook moest worden gecontroleerd. Daar was de GGD het niet mee eens: volgens het protocol was er bij mij sprake van een laag risico, omdat ik geen symptomen had. Moest ik dan die maandag daarop gewoon weer aan het werk? Onder andere patiënten met een verminderde afweer gaan zien? En mijn kinderen naar school, mijn vrouw, die zich inmiddels griepigerig voelde, naar werk? De GGD-arts zei toen: "Wat we u kunnen aanbieden is dat we u testen." Toen brak mijn klomp; ik voelde me weggezet als een zeurpiet die een overbodige test afdwong. Ik belde niet voor mezelf, maar omdat ik niet wilde dat

JANE BARLOW / POOL / AFP

er een ziekenhuisafdeling of een school zou moeten worden gesloten. Uiteindelijk werd ik die zaterdag rond 12 uur 's middags getest, maar mijn familieleden niet. Ik vroeg daar wel om, of dat ze dan in ieder geval de swab zouden afnemen, zodat ze die konden testen als mijn test positief bleek. Dat gebeurde niet. De rest moest de temperatuur in de gaten houden. Ik vroeg of mijn vrouw dan naar de winkel kon gaan om een thermometer te halen. "Ja", was daarop het antwoord. Toen brak mijn andere klomp.'

Misleidende informatie

'Wanneer de uitslag zou komen, kon men mij niet vertellen. Inmiddels had ik mijn afdelingshoofd geïnformeerd – die wilde ook weten hoe het zat. De uitslag volgde pas op zondagavond 21 uur: ik had inderdaad positief getest. Dat gaf eigenlijk wel rust, want nu konden we verder, zou de

rest van het gezin maandag getest worden. Maar op mijn vraag hoelang we in isolatie moesten blijven, kwam geen antwoord. Dat vond ik vreemd: we hadden toch zien aankomen dat ook in Nederland mensen ziek zouden worden? Lag daar geen plan voor? Maandag werd de rest getest en woensdag kwam de uitslag: mijn vrouw en dochter testten negatief, de jongens en ik positief. De jongste zoon had overigens geen enkele klacht gehad. En nu? De GGD zou woensdag opnieuw komen testen, maar op donderdagochtend had ik nog niets gehoord. Wel had de GGD de scholen van mijn kinderen per brief geïnformeerd. Daarin stond: "Omdat de leerling voor de vakantie geen klachten had, is er geen risico op besmetting." Maar dat is misleidende informatie: toen ik thuiskwam van de bespreking waar ik besmet ben geraakt, hadden mijn kinderen al vakantie! Ze konden dus ook geen klachten hebben. Als ze

alles rondom bijvoorbeeld transmissie bekend is, maar zeg dat dan. Zeker tegen een collega moet je daar eerlijk over durven zijn. Mijn indruk was dat zowel GGD als RIVM erg vasthielden aan protocollen en casedefinities en geen gebruik maakten van gezond boerenverstand. Ook shared decision making is nog onbekende materie voor de GGD.'

Op maandag 9 maart is de dermatoloog weer aan het werk gegaan. Het beleid voor besmette patiënten is afgelopen weekend aangepast. Zij mogen – in overleg met de GGD – hun dagelijkse bezigheden hervatten als zij 24 uur geen symptomen hebben. ■

REACTIE PLAATSELIJKE GGD

Wij legden de plaatselijke GGD enkele vragen voor, onder meer of de informatie van meerdere besmettingen vanuit de bron van invloed was op de risico-inschatting, en of de GGD kan afwijken van het protocol als dat nodig wordt geacht. De arts infectieziektebestrijding liet via e-mail het volgende weten: 'We volgen de richtlijnen die landelijk worden geboden door het RIVM. Deze bieden voldoende handvatten waar we met alle GGD's naar handelen. Als arts handel je altijd naar wat op een specifiek moment het meest passend is. Als het nodig is, kunnen we van de richtlijnen afwijken als de situatie daarom vraagt. Bijvoorbeeld als iemand niet voldoet aan de zogenoemde casusdefinitie, maar als andere informatie zwaar weegt in de risico-inschatting. (...) Deze richtlijnen bieden richting aan overwegingen en worden toegepast in verschillende situaties; de GGD heeft hier ruimte in en heeft ook ruimte om te overleggen met het RIVM.'

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

REACTIE RIVM

Een voorlichter van het RIVM laat weten dat het devies blijft om niet te testen als er geen symptomen zijn, omdat het niet zoveel zegt. De test kan immers een dag later alsnog positief zijn. Of er sprake is van symptomen, wanneer er dus een indicatie is voor testen (in combinatie met andere voorwaarden), is aan de GGD. Het RIVM stelt hiervoor richtlijnen op, de GGD maakt de afweging en heeft de professionele ruimte om daarin een eigen professionele afweging te maken. Op de vraag of op het moment dat het Robert Koch Instituut liet weten dat de dermatoloog in contact was geweest met een covid-19-patiënt, toen ook duidelijk was dat er meerdere personen al positief hadden getest, is het antwoord nee. Dat is ook niet gebruikelijk: het buitenlandse instituut laat alleen weten welke personen in het andere land (in dit geval Nederland) in contact zijn geweest met een besmette patiënt.

'Ik snap ook echt wel dat de GGD en het RIVM in een lastige situatie zitten'

die brief nou met mij hadden afgestemd, dan had ik dat kunnen corrigeren. Ik heb inmiddels wel met onder andere de GGD-arts een goed gesprek gehad en daar is excuus aangeboden voor die formulering van "wat wij u kunnen aanbieden". En er is gezegd dat ze zullen proberen om meer maatwerk te gaan leveren. Ik snap ook echt wel dat de GGD en het RIVM in een lastige situatie zitten met hoge werkdruk. Toch lijkt me dat men dit had moeten zien aankomen gezien de situatie in onder meer China en Zuid-Korea. Ik zie om ons heen hoezeer mensen in paniek raken over dit virus en hoeveel onduidelijkheden er zijn. Ik snap ook dat nog niet